

З ЛАСКИ БОЖОЇ, ВОЛЕЮ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ — АРХИЕПИСКОП АМЕРИКАНСЬКИЙ І КАНАДІЙСЬКИЙ ІОАНН ТЕОДОРОВИЧ.

Дорогим Пастирям, Братам і Сестрам — вірним Дітям Рідної Церкви на землі американській і канадській. Божа ласка і олагословіння нехай подадуть мир, злагоду та любов, нехай Вас усіх обдарують великими радощами свята народження Божественного Немовляти.

„Христос народжується — славете,
Христос з небес — зустрічайте,
Христос на землі — возносіться!”
(Слова першої пісні канону на Різдво Христове).

І знов, Любі Брати та Сестри, вічно текучий час підводить нас до радісних днів великого християнського свята з'явлення на землі Бога в чоловікові, свята народження Божого Сина.

Радісно Свята Церква кличе нас: „славете”, „зустрічайте”, на крилах ясних вищих радощів „возносіться”, бо „Христос народжується”, бо „Христос з небес”, бо Христос вже „на землі”.

Сі світлі кличі Матери-Церкви, кличі, що одривають нас на першу хвилю од буденщини життя, кличі, підносячі нас над мізерною повсякденністю, сі кличі ніколи не залишались без відповіді.

Серця християн усіх часів, країн та народів в відповідь на сі кличі завжди переповнювались ясною, чистою радістю. Серця ті як срібні струни арфи завжди тремтючи дзвеніли в тій радості і, оспівуючи народження Бога, віками створювали особливу, привабливу своєю непорочною чистотою і святістю атмосферу, в якій переходить се свято. Немов би ніжним серпанком кожен нарід, а поміж них особливо наш український, на протязі тих віків обвивав се свято дивними оповіданнями, старовинними переказами, оспівував в численних колядках. В усьому сему серце людське, повне живої віри, безмежної любови розкривалось і тепер розкривається в різнобарвній красі, навіяній тихими і побожними радощами свята народження Божого Сина. В сих оповіданнях, легендах, колядках, на зустріч Богу, все простившому, ласкавому, сходячому примирити своїх негідних дітей з Собою, на зустріч Йому несеться могутня пісня ясних радощів, пісня безмежної любови, пісня примиреного з Богом людства.

Може бути, що не всі діти Церкви ясно, силою, сказав би, свого розуму охоплюють велике значіння народження Сина Божого, але до серця віри, і крім нашого розуму, Всевідущий Господь знає таємні, нам невідомі стежки. Він Сам одвідує серце повне покірної любови, Сам Він приносить йому висші тихі небесні радощи, приносить і радощи свята Свого народження. Все-ж наш обов'язок, по силі свого розвитку, вглиблюється в побожнім роздумуванні в сю величню, радісну подію, в сю тайну Божого Провидіння, Божої Ласки. Розум наш даний нам не тільки для того, аби послугоуватися ним в своїх земних справах, в своїй повсякденній роботі, а перш од усього, щоб стали ми свідомими дітьми нашого Небесного Отця, знаючими Його волю і йдучими слідом за Його вказаннями. Отже, аби радість Різдвяних Свят для Вас, Дорогі Брати і Сестри, була совершенна, аби Ви її прийняли свідомо, треба аби Ви всі по силі даних Вам розуміли величність події, яку святкуємо.

Коли поглянемо на дорогу, яку пройшло людство з початку свого існування, ми зобачимо безконечний ряд віків, початок яких тратиться од нашого зору в сивизні далекої од нас старовини. Як не допитлива чоловіча думка, як далеко не зайшла вона у всяких розслідах, однак вона ще не встановила часу, коли почалася стежка людського життя. За нами в минулому простелилася довгими, безконечними, як для нашого ока, віками ся стежка. Яких тільки змін не було на тій стежці віків і тисячеліть! Повставали і зникали народи, підносилися і падала людська міць і слава, саме лице землі за такий довгий час не раз мінялося. Подумати тільки, що може значити життя окремої людини з її переходячими дрібними інтересами в порівнянні з тою величавою дорогою, яку до сього часу пройшло людство?! Все на тій дорозі віків мало доволі часу вирости, вбитися в силу, завмерти, вивітри-тися і остаточно зникнути. Така була доля усіх поганських вір та світоглядів на них збудованих. Однак на всьому сему безконечно довгому просторі часу не гине, навпаки міцніє, росте, вбирається все в нову і нову форму властиве людям всіх віків і народів почуття, що поволі стає переконанням, що сучасне життя, так недосконале, не може бути остаточно-ним, що ми, учасники того життя готуємось в ньому до ви-шого життя, яке нам по праву належить. Почуття се слідно у всіх вірах, у всіх напрямках бувших систем світогляду. Віри сі і напрямки гинули, але почуття се находило для себе нові і нові форми. Невгамовно серце людське шукало відповіді на те почуття, не могло не шукати, бо почуття се глибоко

гніздилося в ньому. По нашій вірі і по науці Святого Письма інакше і не могло бути. Чоловік створений для вічності, йому даний образ і подібність Божі. На перших початках свого життя, перебуваючи під особливою опікою Божою, чоловік в раю жив тим життям вічності. Вічність не могла згладитися з його серця. Хоч і в хибних вірах, поганських, а і там се почуття вічності мусіло давати себе знати, мусіло в той чи інший спосіб виявляти себе.

Але не всі віри та напрямки були хибні. Божа ласка захоронила для всього людства і чистий струмочок знання дійсного Бога, захоронила в вірі покоління перших праведників, потім патріархів, потім пророків. Пригляньтесь пильно, і в тому струмочку чистої віри ви знайдете ясно виявлену істину чекаючої нас вічності. Більше, Ви там почуєте голос самого Бога даючого обіттування тої вічності. Не раз Господом Богом давались ті обіттування. В них говорилось о примиренню грішних людей — негідних дітей Божих з своїм Отцем, в них говорилось про вічне царство заспокоєння нашого духа повернувшогося очищенням до свого Отця, в них говорилось також і про Царство Боже тут на землі, царство істини, правди, добра та любови, про те царство, яке має бути подібністю чекаючого нас вічного царства в вічності, підготовчим ступнем до нього.

З глибокою вірою святі праведники Старого Заповіту, т. е. часу перед приходом Сина Божого приймали сі Божі обіттування, жили ними, вірою в сі великі обіттування очищали себе, до Бога наближались, або, як тепер часто зисловлюються, спасали себе.

Раніш чи пізніш мусіла надійти встановлена Господом хвиля здійснення тих великих обіттувань. І така хвиля надійшла. Сповнилася призначена Провидінням повнота часу і на землю зійшло Боже Слово, друга іпостась Святої Трійці. Народився в Вифлеємі од Пречистої Діви Марії Син Божий.

Глибока віра в чекаючу вічність, що жила, хоч і несвідомо для поган в їхніх серцях, ясні надії та сподівання, що жили в поколіннях старозавітних праведників, жадоба ново-го освіжуючого Божого слова, якеб оновило життя, та жадоба, яка примушувала поган ставити храми „невідомому Богу”, все се знайшло в народженню Божественного Немовляти своє здійснення.

І ми бачимо як з народженням Сина Божого оживають надії, підносяться радощи. Ми бачимо, як мудреці знаходять зорю, що допроваджує їх до дійсного Царя нашої землі і всесвіту, ми бачимо як пастухи першими знаходять Його, бо їх безхитросному серцю вволив Бог перш ніж другим открити сю радісну подію, ми чуємо перше благовістя про Христа з уст Симеона Богоприїмця. Се все переходить перед нашими духовними очима, як історія нашого свята.

З тої пори радощи сього свята ніколи не переривались. Благовістя Праведника ще Старого Заповіту Симеона перенеслося в Новий Заповіт, дійшло до наших часів і тепер з всепокорюючою силою дзвенить, розноситься по всім світі. Мудреці і наших часів, коли знаходять вічні зорі істини, добра, любови, ті зорі приводять їх і тепер тільки до того-ж єдиного Царя, і тепер безхитросному серцю віри, як колись пастухам, несеться радісна вість, що з народженням Сина Вишнього сходить на землю спокій, на людей Боже змилювання і з землі до небес несеться великий гимн хвали і слави Господу великої любови в ім'я якої Він Сам сходить на землю, стаючи чоловіком.

Свято народження Сина Божого має своє немерує значіння для усіх часів нашої історії, має воно се значіння і для нашого часу. Народився Син Божий, аби раз на завжди проказати грішній землі дорогу до примирення з Богом, до-рогу до Царства Божого на землі. Народження Сина Божого се акт, який належить вічності, тому і його значіння протягається у вічність, поширюється і на наш час.

Яке-ж значіння народження Сина Божого для нас, для нашого поневоленого народу, взагалі для наших часів?

Син Божий народився, аби проказати дорогу і дати великий заповіт своїм ученикам освящати своєю діяльністю ім'я Боже, зводити на землю Боже Царство істини, правди, добра. Світ тепер в великій боротьбі. Частину сеї боротьби підніс і наш український нарід, підніс за найсвятіші свої права, права жити, розвиватись і йти рідною стежкою, стежкою дарованою нам Самим Господом, бо се Господь вів віками наш нарід і з Його волі наш нарід такий, як тепер є. Ся боротьба ведеться во ім'я різних лозунгів, програм. Боротьба така не на правдивім шляху. В святих вимогах усіх поневоленних, і в тому числі нашого народу, нам християнам треба бачити не національну, не соціальну боротьбу, нам треба бачити віковичну боротьбу добра зі злом, віковичну боротьбу антихриста, Божого противника, із Христом. Боротьба йде чи бути Царству Божому на землі, як подібності чекаю-